DELIMITAREA STATUTULUI JURIDIC AL INVESTIGATORULUI SUB ACOPERIRE DE CEL AL COLABORATORULUI CONFIDENȚIAL

BOUNDARIES OF THE LEGAL STATUS OF THE INVESTIGATOR UNDER COVERED BY THAT OF THE CONFIDENTIAL COLLABORATOR

ROMAN Dumitru, ***conferențiar universitar, doctor,***
Universitatea de Stat din Moldova

Investigatorul sub acoperire. *Investigatorii sub acoperire* sunt angajați, special desemnați în acest scop, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Centrului Național Anticorupție, Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP) ori sunt persoane antrenate pentru efectuarea unei măsuri speciale de investigații concrete. Investigatorii sub acoperire efectuează măsura specială de investigații pe durata perioadei determinate în ordonanța procurorului (art.30 alin.(4) din Legea nr.59 din 29.03.2012 *cu privire la activitatea specială de investigații*). În același sens, art.6 pct. 20) C.proc.pen. definește întro formă simplistă *investigatorul sub acoperire* drept persoană oficială, care exercită confidențial o activitate specială de investigații, precum și altă persoană, care colaborează confidențial cu organele de urmărire penală (organele speciale de investigații – *sublinierea noastră, n.a.*). Prin urmare, persoana obține statutul de investigator sub acoperire dacă este împuternicită să efectueze măsura – *investigația sub acoperire*, ori altă măsură specială de investigații, cifrându-și identitatea sau scopul acțiunilor. Indiscutabil, termenul ,,investigator sub acoperire" este, în primul rând, determinat de numele măsurii speciale – *investigația sub acoperire*, reglementată de Legea nr.59 din 29.03.2012.

Măsura *investigația sub acoperire*, *stricto sensu*, presupune adunarea de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni de o persoană cu o altă identitate decât cea reală (investigator sub acoperire)[11, p.138]. Noțiunea de *investigator sub acoperire*e este reprodusă din conceptual anglo-saxon *undercover investigator or agent*, având, în linii generale, aceeași conotație, respectiv de a se infiltra și a lucra cu sau printre cei ce urmează a fi observați în legătură cu furnizarea de informații, date, indici sau probe[10].

Dar măsura în discuție nu este o noutate pentru activitatea specială de investigații. Conform Legii nr.45-XIII din 12.04.1994 privind *activitatea operativă de investigații* (abrogată prin Legea nr.59 din 29.03.2012), era prevăzută o măsura similară – *infiltrarea operativă în organizațiile criminale a colaboratorilor titulari din subdiviziunile operative și a persoanelor care colaborează în mod confidențial cu organele care exercită activitate operativă de investigații, utilizând acte de identitate și alte documente de acoperire*. Măsura (infiltrarea operativă în organizațiile

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 378 23.06.2022 10:38:12

criminale) reprezintă introducerea unui colaborator titular sau a unei persoane care colaborează în mod confidențial cu organele investigativ-operative în mediul infracțional (grup, organizație criminală) sau la obiective (întreprinderi, organizații, instituții), în scopul colectării informațiilor despre persoane, fapte și împrejurări de interes operativ și al îndeplinirii altor misiuni operative, în vederea realizării sarcinilor AOI[1]. Infiltrarea operativă posedă un caracter complex, având forma unei operațiuni speciale, ce include măsuri organizaționale, tactice, tehnice, materiale, de investigație operativă, de securitate etc., precum și de perfectare a actelor de identitate necesare și a altor documente de acoperire. Operațiunea specială de infiltrare operativă se realizează pe etape, fiind precedată de desfășurarea altor măsuri operative de investigații, precum chestionarea, culegerea de informații, urmărirea, experimentul operativ și, după caz, alte măsuri necesare infiltrării operative[15, p.228].

Tot în literatura de specialitate autohtonă se menționează particularitatea distinctă a acestei măsuri – *infiltrarea conspirată*[8, p.34-35]. Astfel, potrivit sursei citate, investigația sub acoperire reprezintă o măsură specială de investigații, a cărei realizare este bazată pe infiltrarea conspirată a ofițerului subdiviziunii specializate (sau a confidentului) în structurile criminale sau în rândurile funcționarilor unor organizații, firme, întreprinderi etc., în scopul culegerii datelor și informațiilor despre persoanele, faptele și circumstanțele care prezintă interes din punct de vedere al activității speciale de investigații, influenței asupra unor persoane, precum și în scopul participării conspirate la alte acțiuni, ce țin de soluționarea (sau de crearea condițiilor pentru soluționarea) sarcinilor activității speciale de investigații.

Potrivit doctrinei de specialitate din Federația Rusă, *infiltrarea operativă* reprezintă o măsură operativă de investigație, ce constă în pătrunderea conspirată (în baza unei legende) a ofițerului operativ sau a confidentului în mediul criminal sau în alte obiecte, cu scopul de a obține informația tăinuită ce prezintă interes operativ, de a o documenta, precum și de a influența anumite persoane la luarea deciziilor[17]. Infiltrarea operativă urmează a fi considerată nu numai în sens îngust, ca „un proces de infiltrare, penetrare, în scopul adunării informației, dar și ca rezultat intermediar sau finit în următoarele feluri:

- fortificarea poziției în obiectul de infiltrare;
- accesul la informația ce prezintă interes operativ;
- crearea circumstanțelor ce contribuie la obținerea informației de către persoanele infiltrate;
- efectuarea măsurilor de căutare și cercetare;
- identificarea persoanelor și faptelor ce prezintă interes operativ;
- stabilirea contactului (relațiilor de încredere) cu anumite persoane identificate;

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 379 23.06.2022 10:38:12

- culegerea informației operative;
- efectuarea altor măsuri, în scopul soluționării sarcinilor AOI"[22, p.360]

Infiltrarea operativă poate fi realizată prin următoarele două modalități: 1) *introducerea confidentului* (ofițerului operativ sau a colaboratorului) în obiectul de interes operativ sau în mediul apropiat acestuia; 2) *racolarea agentului* dintre membrii obiectului de interes operativ [23, p.88].

Ad litteram, investigația sub acoperire poate fi definită drept o activitate complexă de culegere a datelor și informațiilor de către un subiect cu o altă identitate decât cea reală, care se infiltrează în mediul interesat, fie își cifrează scopul când intră în contact cu anumite persoane, pentru a stabili indicii unei infracțiuni.

Infiltrarea numită și *penetrare informativă*, potrivit literaturii de specialitate române, reprezintă „introducerea dirijată de către lucrătorul serviciului de informații a sursei umane în locul, mediul sau pe lângă persoana de unde trebuie obținute informații importante.."[3, p.175-176]. În materia securității naționale, tehnicile și metodele de infiltrare a surselor de informații umane sunt apanajul exclusiv al organelor de stat din domeniul securității naționale, supuse regulilor interne, din care secretizarea este cea mai importantă. În asemenea activități sunt utilizate legende, combinații imformativ-operative, dezinformări, care constau dintr-un ansamblu de măsuri ce se întreprind pentru disimularea sau secretezarea unor acțiuni, derutarea unor persoane, prevenirea unor evenimente negative cu implicații în clarificarea unor cazuri, precum și manipularea suspecților, pentru a-i determina să facă greșeli prin care să se demaște [3, p.176].

O altă trăsătură specifică măsurii analizate, ce rezultă din termenul *sub acoperire,* este desfășurarea activității sub o altă identitate decât cea reală, așa cum a fost definit în legislația și doctrina română. Investigatorul sub acoperire a fost definit în doctrina penală drept o persoană ce acționează sub o altă identitate decât ce reală, care cercetează minuțios și sistematic, în scopul descoperirii datelor privind existența unei infracțiuni sau pregătirea comiterii acesteia, precum și a persoanelor care au săvârșit-o sau urmează să o săvârșească[16, p.8].

Însă cifrarea identății persoanei ce acționează sub acoperire nu este obligatorie în toate cazurile de infiltrare. În special, în practica Republicii Modova, în dependență de circumstanțele obiectului de infiltrare și personalitatea subiectului ce urmează a fi infiltrat, este oportună infiltrarea sub nume real, cifrându-se doar scopul întoducerii funcționarului în instituție, organizație sau alt mediu.

În anumite circumstanțe, în mod special, când infiltrarea prezintă dificultăți, iar în mediul obiectului de interes operativ sunt persoane dispuse să colaboreze confidențial sau deja colaborează confidențial, procedeul de infiltrare este substituit cu racolarea agentului sub acoperire pentru îndeplinirea anumitor activități, în baza ordonanței procurorului.

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 380 23.06.2022 10:38:12

Prin urmare, particularități distincte ale măsurii *investigația sub acoperire* sunt: a) conspirarea identității subiectului abilitat cu investigarea unui caz; b) conspirarea scopului acțiunilor, prin ordonața procurorului.

Condițiile desemnării unui investigator sub acoperire. Pentru desemnarea polițiștilor care vor lucra sub acoperire, sunt necesare măsuri temeinice de recrutare, selecție și instruire, avându-se în vedere, totodată, și gradul de pregătire profesională, onestitatea, motivarea, abilitățile de negociator, disponibilitatea de a lucra în echipă, rezistența la stres. Un bun investigator sub acoperire trebuie să aibă mai multe aptitudini, cum ar fi: a) să aibă cunoștință despre lumea interlopă, despre metodele și modul al acesteia de operare; b) să fie familiarizat cu felul lor de a vorbi; c) să aibă talentul, deprinderile și îndemânările necesare în domeniu; d) să nu fie cunoscut în zona de acțiune. Pe lângă aceste aptitudini, investigatorul sub acoperire trebuie să aibă anumite calități (inteligență, încredere în sine, curaj, capacitate de a cântări faptele / de a evalua corect lucrurile, spirit de inițiativă, inventivitate, memorie bună, răbdare, condiție fizică, pasiune pentru tehnică). Totodată, el trebuie să știe să comunice (să fie comunicativ), să aibă suficientă experiență prealabilă, pentru a-și putea îndeplini acest rol, să dea dovadă de un simț practic[10].

Împuternicirile și obligațiile investigatorului sub acoperire: 1) investigatorul sub acoperire culege date și informații pe care le pune, în totalitate, la dispoziția procurorului care a autorizat măsura specială de investigații; 2) investigatorului sub acoperire i se interzice să provoace comiterea de infracțiuni; 3) autoritățile publice pot folosi sau pot pune la dispoziția investigatorului sub acoperire orice înscrisuri sau obiecte necesare pentru efectuarea măsurii speciale de investigații autorizate.

Persoanele care colaborează confidențial cu organele speciale de investigații (confidenții). Colaborarea cetățenilor în cadrul AOI este definită ca ,,stabilirea relațiilor investigativ-operative între autoritățile AOI, la general, și angajații titulari (persoană cu funcții de răspundere, împuternicită cu asemenea drepturi) și o persoană fizică concretă, referitor la acordarea de către aceasta a unui ajutor în scopul soluționării anumitor sarcini pe linia combaterii criminalității"[18]. În teoria AOI sunt menționate trei forme de colaborare cu subdiviziunile operative ale autorităților abilitate: a) *publică;* b) *anonimă;* c) *confidențială*. [20].

Colaborarea publică. În teoria și practica ASI[2] sunt realizate diverse forme de colaborare publică a persoanelor fizice sau juridice cu organele ASI, de exemplu: 1) mass-media, pentru difuzarea unor date; 2) cetățenii, în calitate de colaboratori netitulari publici [19]; 3) participarea benevolă a cetățenilor la pregătirea sau realizarea măsurilor operative; 4) participarea benevolă a agențiile de detectiv și pază sau a altor persoane juridice în AOI; 5) alte forme de colaborare benevolă, publică, permanentă sau de o singură dată a cetățenilor. [21]

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 381 23.06.2022 10:38:13

Colaborarea anonimă prezumă prezentarea informației de către o persoană care nu acceptă să-i fie cunoscut numele de către organele AOI și să participe în procesul penal. Prin această formă de colaborare ofițerul operativ este lipsit de posibilitatea de a folosi persoana anonima la alte acțiuni sau în calitate de martor. În forma de colaborare anonimă, informația poate fi transmisă prin telefon, formă scrisă sau prin contact direct al ofițerului operativ cu o persoană care își tăinuiește numele. [20]

Colaborarea confidențială. Forma confidențială (secretă) de colaborare a cetățenilor cu organele AOI se caracterizează prin faptul interzicerii divulgării datelor despre persoanele care participă tainic și activ printr-o contribuție eficientă la pregătirea și desfășurarea MOI[9]. Pornind de la caracterul confidențial al colaborării, în teoria AOI asemenea persoane sunt numite *confidenți* [12] sau *agenți (secreți)*. [13]

Potrivit art.15 alin.(1) din Legea nr.59 din 29.03.2012, colaboratorii confidențiali sunt persoane care, printr-un acord scris sau verbal, se obligă să ofere ofițerului de investigații informații, să participe la pregătirea și efectuarea măsurilor speciale de investigații, precum și să contribuie într-un alt mod, neinterzis de lege, la activitățile speciale de investigații.

Deconspirarea identității persoanei care colaborează în cadrul AOI poate avea urmări grave asupra securității personale și, respectiv, asupra eficacități măsurilor operative de investigații în cauză și asupra activității operative, în ansamblu. În acest sens, colaborarea confidențială presupune următoarele măsuri de asigurare a unui regim secret: 1) munca cu **confidenții** este o atribuție specială a unui număr limitat de funcționari operativi; 2) documentarea activității confidenților este realizată în baza unor norme speciale prevăzute în acte normative departamentale cu caracter secret; 3) asigurarea prin măsuri de protecție speciale a informațiilor utilizate de subdiviziunile operative, a masivelor informaționale respective din cadrul organelor AOI; 4) legendarea și cifrarea caracterului realațiilor de colaborare, a modalităților de infiltrare, de întâlnire și comunicare, de transmitere a informațiilor etc. [19]

Regimul juridic al colaboratorilor confidențiali (confidenților) include următoarele teze legale: a) antrenarea colaboratorilor confidențiali la efectuarea măsurilor speciale de investigații poate fi realizată cu titlu oneros sau gratuit; b) ofițerii de investigații, după caz, pot încheia acorduri cu colaboratorii confidențiali în numele autorității ale cărei subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații; c) colaboratorii confidențiali sunt obligați să păstreze secretul informațiilor ce le-au devenit cunoscute în timpul efectuării măsurilor speciale de investigații și să prezinte informații veridice; d) în scopul asigurării securității colaboratorilor confidențiali, a membrilor familiilor și a rudelor acestora, se permite efectuarea de măsuri speciale de investigații în vederea protecției lor

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 382 23.06.2022 10:38:13

în modul stabilit de lege. Informația despre colaboratorul confidențial poate fi făcută publică doar cu acordul scris al acestuia; f) ofițerilor de investigații li se interzice să antreneze în activitatea specială de investigații, în calitate de colaboratori confidențiali, deputați, judecători, procurori, ofițeri de urmărire penală și avocați; g) activitatea colaboratorilor confidențiali se află sub controlul conducătorilor autorităților ale căror subdiviziuni efectuează activitatea specială de investigații și al conducătorilor subdiviziunilor specializate respective.

Alte calificative ale colaboratorului confidențial. Colaboratorul confidențial poate avea calitatea de: *investigator sub acoperire; informator; victimă a infracțiunii; martor denunțător; bănuit, învinuit, condamnat; persoană de încredere sau altă persoană.*

Informatorul a fost definit în doctrina română ca „acea persoană care cunoaște date sau informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni ori cu privire la împrejurări legate de aceasta, utile pentru soluționarea cauzei și care își păstrează întotdeauna anonimitatea"[14]. Informatorul este, de regulă, din mediul criminal sau din mediul ce prezintă interes operativ, respectiv nu este necesară acțiunea de infiltrare. Informatorul poate fi utilizat drept investigator sub acoperire, dacă infiltrarea unei alte persoane este imposibilă, dar, în acest caz, informatorul anonim va fi deconspirat.

Din actele departamentale desecretizate ale organelor securității statului s-a formulat definiția ***informatorului*** ca „persoană cu aptitudini și disponibilități pentru culegerea de informații și care, în mod organizat, conspirat și secret, culegea date de interes pentru Securitate, transmițându-le ofițerului sau rezidentului și acționând sub îndrumarea directă a acestuia. Informatorii erau introduși în rețea după un studiu prealabil și erau abandonați în situațiile în care se deconspirau (voit sau accidental), nu mai aveau acces la date cu valoare operativă („nu mai aveau posibilități"), se eschivau sau refuzau să transmită informații. Dacă scoaterea din rețea nu era considerată oportună, puteau fi trecuți la o încadrare inferioară (de *persoană de sprijin* sau *gazdă a casei de întâlniri*). În primii ani de funcționare a Securității s-au utilizat și categoriile de *informatori necalificați* sau *informatori calificați*, pentru a distinge între sursele mai slabe și cele care dovedeau calități personale, posibilități operative mai mari și o atitudine ofensivă în culegerea de informații"[4].

Victima infracțiunii și martorul denunțător ce colaborează confidențial cu organul de urmărire penală participă la desfășurarea unor măsuri speciale de investigație (controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite; achiziția de control etc.), iar în cazul măsurilor autorizate de către judecătorul de instrucție (cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat;

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 383 23.06.2022 10:38:13

interceptarea și înregistrarea comunicărilor și imaginilor în mediul ambiental), precum și la realizarea altor măsuri speciale, pot fi antrenați în calitate de investigator sub acoperire. Pentru victima infracțiunii și martorul denunțător contactul cu făptuitorul crimei este firesc și, respectiv, acțiunile de infiltrare sunt ușor de realizat sau nu sunt necesare.

Bănuitul, învinuitul, condamnatul pot fi antrenați să participe confidențial, cu acordul lor, la realizarea unor măsuri speciale de investigație, inclusiv la investigația sub acoperire, când acest fapt se impune de circumstanțele faptei și situația operativă.

Persoana de încredere sau altă persoană participă, de regulă, la pregătirea sau realizarea investigației sub acoperire, acordând sprijinul necesar investigatorului acoperit.

Concluzii. Între instituția colaborării confidențiale a persoanelor la efectuarea unor măsuri speciale de investigație și măsura propriu-zisă *investigația sub acoperire* există anumite similitudini, care, în practică, sunt greu de diferențiat. Astfel, procurorul poate autoriza efectuarea măsurilor – urmărirea vizuală, controlul transmiterii sau primirii banilor, serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite, livrarea controlată, achiziția de control etc. – de către ofițerul de investigații, cu participarea unui *colaborator confidențial (sub acoperire)*, fie autorizează efectuarea unor acțiuni prin emiterea unei ordonanțe privind *investigația sub acoperire*. Astfel, în practică:

- **Procurorul** în apel a invocat că în prima instanță nu s-a stabilit faptul că X. Egorov este un agent sub acoperire, iar ansamblul de probe prezentate de către procuror demonstrează direct și incontestabil săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (1) Cod penal, de către A. C.
- **Apărarea** în privința martorului X. Ciugureanu (X. Egorov) a menționat că acest martor este agent sub acoperire și el urma să fie audiat în conformitate cu prevederile art. 110 alin. (3) Cod de procedură penală. Mai mult, contrar prevederilor alin. (6) art. 8 din Legea nr. 45-XIII din 12.04.1994 „Privind activitatea operativă de investigații", înfăptuirea măsurii operative de investigații putea fi autorizată pentru o durată de cel mult 6 luni, ceea ce dovedește că martorul X. Ciugureanu (X. Egorov), **a fost infiltrat ilegal în calitate de agent sub acoperire, activînd fără întrerupere, în perioada anilor 2006-2012**.
- Astfel, faptul provocării este prezent și în circumstanțele în care organul de urmărire penală a pus la dispoziția martorului X. Ciugureanu (X. Egorov) suma de bani, pentru a fi transmisă în calitate de mită, ori aceasta ar însemna că organul de urmărire penală a admis acțiuni active, de provocare sau de complicitate, ceea ce este interzis de lege. În sensul dat, apărarea a specificat că procurorul nu a prezentat instanței probe suficiente, care să confirme faptul că infracțiunea ar fi avut loc de la sine, dacă nu ar fi fost implicarea activă a agen-

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 384 23.06.2022 10:38:13

tului sub acoperire X. Ciugureanu (X. Egorov), care i-a sugerat lui V. B. să procure lingouri din aur și să le transporte în R. Moldova; tot el i-a sugerat lui V. B. să se înțeleagă cu ofițerul de urmărire penală, A. C., punându-i la dispoziția acestuia mijloace financiare.

- **Prima instanță** a motivat sentința prin faptul că, în cadrul cercetării judecătorești, a constatat că X. Ciugureanu (X. Egorov), fiind persoana care colaborează cu organele ce exercită activitatea specială de investigații, a utilizat, contrar prevederilor legii, în mod abuziv, acte de identitate și alte **documente de acoperire,** eliberate pe numele acestuia în baza ordinului MAI și MDI nr. 0013/001 din 05.06.2006, la solicitarea DIF al MAI.
- În argumentarea sentinței, prima instanță a făcut trimitere la faptul că X. Ciugureanu (X. Egorov) a fost infiltrat să descopere anumite infracțiuni, iar infiltrarea se face numai pentru descoperirea infracțiunilor grave, deosebit de grave și excepțional de grave, inclusiv infiltrarea operativă poate avea loc în organizațiile criminale, iar în această situație instanța nu a constatat temei pentru infiltrarea operativă nici a colaboratorilor titulari din subdiviziunile operative și nici a persoanelor care colaborează în mod confidențial cu organele care exercită activitate operativă de investigații. Din aceste considerente, în cazul dat nu exista temei legal pentru a utiliza acte de identitate și alte documente de acoperire
- În continuarea motivării sentinței sale, prima instanță a constatat în acțiunile organului de urmărire penală o provocare, ori, dacă cet. X. Ciugureanu (X. Egorov), care acționa ca agent sub acoperire, nu i-ar fi sugerat lui V. B. să procure lingourile de aur și să le transporte în R. Moldova anume prin locul de trecere a frontierei de stat, desemnat de acesta, unde deja era așteptat de organele de urmărire penală, dacă tot acesta, ulterior, nu i-ar fi sugerat lui V. B. și ideea „de a se înțelege" cu ofițerul de urmărire penală, punându-i la dispoziția lui și mijloacele financiare, „pentru a-l corupe", V.B. n-ar fi comis aceste fapte. V. B. a fost condamnat în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, pentru faptul că a dat mită inculpatului A. C. în sumă de 20000 lei, la 11.04.2012 (f.d. 54-55 vol. II).
- **Instanța de apel** a considerat această argumentare lipsită de suport probatoriu, ori, X. Ciugureanu (X. Egorov) a acționat ca o persoană care a depus un denunț în condițiile art. 263 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta **nu a fost infiltrat în organizații criminale**, fiind autorizat să efectueze acțiunea operativă de investigație **transmiterea controlată a banilor**, alte acțiuni operative de investigații X. Ciugureanu (X. Egorov), nu a întreprins.
- Instanța de apel a considerat o asemenea motivare neîntemeiată din motiv că, de fapt, cauza privind săvârșirea infracțiunii de contrabandă cu lingouri de aur a fost expediată în instanța de judecată, fiind emisă și o sentință de condamnare, nefiind constatate provocări din partea agenților statului (f. d. 54-55 vol. II,prin sentința judecătoriei Ștefan Vodă din 19 iunie 2012, V. B.a fost

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 385 23.06.2022 10:38:13

recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 248 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa amenzii în mărime de 150 u.c., cauza fiind examinată în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției[6].

• **Prima instanță** a menționat că cet. X. Ciugureanu (X. Egorov) a fost persoana care nu are dreptul să efectueze acțiuni procesuale în cauza penală, folosind dictofonul model „OLIMPUS" la înregistrarea comunicărilor dintre acesta și V. B.

• **Instanța de apel** a constatat că cet. X. Ciugureanu (X. Egorov) **nu a fost persoană infiltrată sau sub acoperire, acesta fiind înzestrat cu tehnică specială în vederea interceptării și înregistrării comunicărilor**, care au fost dispuse prin ordonanța procurorului și legalizate prin încheierea judecătorului de instrucție[5].

Din cele relatate *supra* pot fi desprinse următoarele concluzii:

- *investigatorul sub acoperire este, de regulă, infiltrat, pe când colaboratorul confidențial (confidentul) acceptă conlucrarea secretă cu organelle activității speciale , fiind din mediul criminal sau mediul de interes operativ;*
- *investigatorul sub acoperire activează, de regulă, în bază unei legende și a documentelor de acoperire (sub o altă identitate). Colaboratorul confidențial activează în mediul criminal sau de interes operativ sub numele său real, iar în documentele subdiviziunii speciale i se dă in pseudonym;*
- *investigatorul sub acoperire este împuternicit de către procuror prin ordonanță să efectuieze investigația sub acoperire sau o altă măsură specială. Colaboratorul confidențial primește indicații de la ofițerul de investigații cu privire la direcția de căutare sau caracterul informațiilor etc., activând, de regulă, în calitate de informator;*
- *activitatea investigatoruli sub acoperire este limitată în timp prin lege și prelungită de către procuror prin ordonanță. Activitatea confidentului (sub acest aspect) poate fi: de o singură dată sau de mai multe ori; de durată scurtă sau durată lungă, – în dependență de anumite circumstanțe, nefiind stabilite careva limite de timp prin lege.*

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. AOI- activitate operativă de investigații
2. ASI- activitate specială de investigații
3. Cristescu D.I. Investigarea criminalistică a infracțiunilor contra securității naționale și de terorism. Timișoara: Solness, 2004, p.175-176.
4. Dicționar: Index de termeni și abrevieri cu utilizare frecventă în documentele Securității. Disponibil: http://www.cnsas.ro/documente/arhiva/Dictionar%20termeni.pdf
5. Dosarul nr. 1ra-804/2015,http://cauta.csj.md/legy/document/view/82ae87824283bc8b2c821a5159b29
6. Dosarul nr. 1re-210/2013, http://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=448

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 386 23.06.2022 10:38:13

7. https://books.google.md/books?id=PtxcI5XFxloC&pg=PA244&lpg=-PA244&dq=investigatia+sub+acoperire&source=bl&ots=_8OThmQUrs&sig=26TA0tbP7-NBC6e4d0ePf16Ayz8&hl=ro&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=investigatia%20sub%20acoperire&f=false
8. Mîrzac V., Glavan B.Utilizarea mijloacelor tehnice în activitatea specială de investigații. Chișinău: S.n., 2014, p.34-35.
9. MOI- măsuri operative de investigații
10. Olteanu G.I., Iacob A., Gorunescu M. ,Dragomirescu B. Metodologie Criminalistică: Structurile infracționale și activitățile ilicite desfășurate de către acestea. București: AIT Laboratories S.R.L., 2008, p.245.Disponibil: https://books.google.md/books?id=PtxcI5XFxloC&pg=PA244&lpg=PA244&dq=investigatia+sub+acoperire&source=bl&ots=_8OThmQUrs&sig=26TA0tbP7-NBC6e4d0ePf16Ayz8&hl=ro&sa=X&redir_esc=y#v=onepage&q=investigatia%20sub%20acoperire&f=false
11. Potrivit art.138 alin.(10) din Codul de procedură penală român, prin utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor se înțelege folosirea unei persoane cu o altă identitate decât cea reală, în scopul obținerii de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni. / http://legeaz.net/noul-cod-procedura-penala-ncpp/art-138
12. Potrivit DEX-ului, confident este persoana aflată în relații confidențiale, căreia i se încredințează secretele. Disponibil: https://dexonline.ro/definitie/confident
13. Potrivit DEX-ului, agent secret este reprezentant (oficial) al unei instituții, al unei organizații etc., care îndeplinește anumite însărcinări; cel care îndeplinește o misiune secretă de informare. Disponibil: https://dexonline.ro/definitie/agent
14. Suian M. Unele aspecte privind folosirea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor. Penalmente 2016. Disponibil: http://www.revista.penalmente.ro/wp-content/uploads/2016/12/Penalmente-relevant-nr.-2-2016-2.pdf
15. Tactica criminalistică. Activitatea operativă de investigații (pentru uzul audienților)/ V. Didâc, M.Căpătici, V.Cușnir, V.Moraru. (Institutul Național al Justiției. Seria: Suporturi de curs, 10). Chișinău: ELAN POLIGRAF S.R.L., 2009, p. 228.
16. Voica D. Investigatorul sub acoperire, o nouă instituție a dreptului procesual penal roman. În: Dreptul 2004, nr.5, p.8.
17. Кушнир И.В. Оперативно-розыскная деятельность. Disponibil: http://be5.biz/pravo/o001/toc.htm
18. Лапин Е.С.,Михайлова Ю.Н Краткий курс теоретических основ оперативно-розыскной деятельности: Учебное пособие для студентов. Саратов: Научная книга, 2006, 148 p. Disponibil: http://textbook.news/rozyisknaya-deyatelnost-operativno/ponyatie-sodeystviya-grajdan-operativno-113880.html
19. Основы оперативно-розыскной деятельности. Под ред. А.Е. Чечетина: Учебное пособие. 3-е изд., доп. и перераб. Барнаул: Барнаульский юридический институт МВД России,2007. 236 p. Disponibil: http://textbook.news/rozyisknaya-deyatelnost-operativno/litsa-okazyivayuschie-glasnoe-sodeystvie-113939.html

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 387 23.06.2022 10:38:13

20. Ремизов М.В., Ласточкина Р.Н. Оперативно-розыскная деятельность: правовое регулирование и использование результатов в уголовном судопроизводстве: Учебное пособие. Ярославль: Яросл. гос. ун-т., 2007. Disponibil:http://textbook.news/rozyisknaya-deyatelnost-operativno/litsa-sodeystvuyuschie-operativno-rozyisknyim-115726.html
21. Сыпачев А.Ю. О понятии гласного содействия граждан оперативным подразделениям органов внутренних дел. În: Государство и право. Юридические науки,2008. Disponibil: https://cyberleninka.ru/article/n/o-ponyatii-glasnogo-sodeystviya-grazhdan-operativnym-podrazdeleniyam-organov-vnutrennih-del-1
22. Теория оперативно-розыскной деятельности. Учебник / Под.ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, Г.К. Синилова. Москва: ИНФРА-М, 2007, p.360.
23. Шумилов А. Ю. Оперативно-розыскная деятелъностъ: вопросы и ответы. Книга II: Оперативно-розыскные мероприятия и меры:Учебно-практическое пособие. 3-е изд., пересмотр. и испр. Москва: Издателъский дом Шумиловой И.И., 2008, p.88.

Independenta de stat__conf 26_08_21+.indd 388 23.06.2022 10:38:13